

Sygnatura akt XVI GC 336/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

28 września 2022 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy

w składzie: Przewodniczący sędzia Arkadiusz Piotrowski

Protokolant: protokolant sądowy Małgorzata Kowalska

po rozpoznaniu 31 sierpnia 2022 roku na rozprawie w Warszawie

sprawy z powództwa **R. T.**

przeciwko pozwanemu **Polskiemu Funduszowi Rozwoju spółce akcyjnej w W.**

o zapłatę

orzeka

1. powództwo oddala;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 5417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za okres od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

sędzia Arkadiusz Piotrowski

Sygn. akt **XVI GC 336/21**

UZASADNIENIE

Pozwem z 25 września 2020 roku (data stempla pocztowego) powód R. T. wniósł o zasądzenie od pozwanego Polskiego Funduszu Rozwoju Spółki Akcyjnej w W. (dalej jako: „PFR”) 200 000 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 27 sierpnia 2020 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż pozwany na podstawie zawartej przez strony umowy wypłacił powodowi subwencję w wysokości 3 500 000 złotych, stanowiącą pomoc dla przedsiębiorców w związku z trwającą pandemią COVID-19. Następnie pozwany wezwał powoda do niezwłocznego zwrotu całej otrzymanej kwoty subwencji wobec podania we wniosku o uzyskanie subwencji nieprawidłowych danych oraz niespełnienia przez przedsiębiorcę określonych w regulaminie warunków uzyskania subwencji finansowej. Następnie powód otrzymał subwencję w wysokości 162 000 złotych z programu dla mikroprzedsiębiorców. Powód wskazał, iż wobec umowy zawartej z pozwanym, a także przy uwzględnieniu subwencji wypłaconych na rzecz podmiotów partnerskich i powiązanych z powodem, pozwany nadal jest zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda 1 550 493,28 złotych tytułem subwencji, przy czym powód podkreślił, iż dochodzi jedynie części przysługującego mu względem pozwanego roszczenia (pozew k. 3-207).

W odpowiedzi na pozew z 24 stycznia 2022 roku (data stempla pocztowego) pozwany PFR wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, iż stosunek prawny pomiędzy stronami miał charakter czysto cywilnoprawny, a integralną część umowy stanowił regulamin, zgodnie z którym pozwany był uprawniony do weryfikacji i monitoringu dotyczącego spełnienia warunków uzasadniających udzielenie finansowania w ramach programu, w tym w zakresie prawdziwości oświadczeń składanych przez przedsiębiorców we wniosku o uzyskanie subwencji finansowej. Pozwany stwierdził, iż powód błędnie interpretował pojęcie przychodów ze sprzedaży (obrotów gospodarczych), gdyż przedstawioną wartość obliczoną jako całą kwotę uzyskaną ze sprzedaży walut w 2019 roku nie pomniejszył o wydatki poniesione na ich zakup. Pozwany podkreślił także, iż wskutek zwrotu przez powoda otrzymanej subwencji zawarta przez strony umowa wygasła. Zdaniem pozwanego powód nie był również uprawniony do otrzymania subwencji wobec faktu, iż na dzień złożenia wniosku spółka powiązana z powodem otrzymała już subwencję finansową, w związku z czym doszłoby do przekroczenia wyznaczonego limitu (odpowiedź na pozew k. 291-438).

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 5 maja 2020 roku pomiędzy PFR, reprezentowanym przy zawarciu umowy przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w W. (dalej jako: „bank”), a R. T., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) została zawarta umowa subwencji finansowej nr (...).

R. T. oświadczył, że na 31 grudnia 2019 roku był małym lub średnim przedsiębiorcą, tj. zatrudniał do 29 pracowników (z wyłączeniem właściciela), a jego roczny obrót nie przekraczał 50 000 000 euro lub suma bilansowa nie przekraczała 43 000 000 euro, przy czym nie jest mikroprzedsiębiorcą lub beneficjentem programu rządowego Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm (§ 1 ust. 2 umowy). R. T. oświadczył, że liczba zatrudnionych pracowników na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o zawarcie umowy subwencji finansowej wynosiła 7 (§ 1 ust. 4 umowy).

W umowie jako miesiąc referencyjny, tj. miesiąc kalendarzowy, w którym doszło do spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) przedsiębiorcy, wskazano kwiecień 2020 roku jako (§ 1 ust. 5 umowy). Skala spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) przedsiębiorcy w miesiącu referencyjnym, w porównaniu do poprzedniego miesiąca lub analogicznego miesiąca ubiegłego roku, w związku z zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19, wynosiła 77% (§ 1 ust. 6 umowy).

R. T. wybrał sposób porównania spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży): rok do roku – dla wybranego miesiąca kalendarzowego spadku obrotów, uwzględniony miał zostać miesiąc kalendarzowy odpowiadający mu w roku poprzednim, przy czym zadeklarowany obrót gospodarczy w miesiącu referencyjnym wynosił 4 358 774,96 złotych (§ 1 ust. 7 umowy). R. T. oświadczył, że wielkość obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) w 2019 roku wyniosła 46 979 929 złotych (§ 1 ust. 8 umowy). R. T. wnioskował o subwencję finansową w wysokości 3 500 000 złotych (§ 1 ust. 9 umowy). Oświadczył również, że na dzień złożenia wniosku przeważającym rodzajem faktycznie prowadzonej przez niego działalności, w ramach której wnioskuje o subwencję finansową, jest działalność sklasyfikowana w klasie PKD 66.12.Z (§ 1 ust. 12 umowy).

Na warunkach określonych w umowie PFR mógł wypłacić R. T. subwencję finansową w ramach programu rządowego Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm. Subwencja była wypłacana w polskich złotych (§ 2 ust. 1 umowy). Maksymalna wysokość subwencji finansowej dla przedsiębiorców będących mikroprzedsiębiorcami, obliczana była jako iloczyn liczby pracowników zatrudnionych przez przedsiębiorcę oraz bazowej kwoty subwencji finansowej. Mikroprzedsiębiorcą jest przedsiębiorca, który zatrudnia od 1 do 9 pracowników (z wyłączeniem właściciela) oraz jego roczny obrót lub suma bilansowa nie przekracza równowartości 2 000 000 euro (§ 2 ust. 2 umowy).

Po zawarciu umowy PFR miał zweryfikować, na podstawie informacji uzyskanych w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych i Ministerstwa Finansów, dane przedstawione przez przedsiębiorcę i złożone oświadczenia i decyzje oraz podjąć decyzję o: (i) wypłacie subwencji finansowej w wysokości wnioskowanej, (ii) wypłacie subwencji finansowej w wysokości mniejszej niż wnioskowana lub (iii) odmowie wypłaty subwencji finansowej. Przedsiębiorca akceptował, że w wyniku zweryfikowania danych i oświadczeń PFR mógł: „wypłacić subwencję finansową w wysokości wnioskowanej kwoty, (ii) w kwocie mniejszej niż wnioskowana lub (iii) odmówić wypłaty subwencji finansowej. Decyzja wskazana w niniejszym ustępie udostępniana była w bankowości elektronicznej banku lub innych bezpiecznych kanałach zweryfikowanych przez bank i wykorzystywanych do komunikacji ze swoimi klientami (wiadomość e-mail, SMS) lub w inny sposób pozwalający przedsiębiorcy zapoznać się z decyzją (§ 2 ust. 7 umowy).

PFR miał podjąć decyzję o wypłacie subwencji finansowej w wysokości wnioskowanej, jeżeli przedstawione przez przedsiębiorcę dane przy zawieraniu umowy znalazły potwierdzenie w informacjach uzyskanych przez PFR z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Ministerstwa Finansów, a przedsiębiorca będzie spełniał warunki wypłaty subwencji finansowej określonej w umowie oraz oświadczenia złożone przez przedsiębiorcę lub osobę go reprezentującą w związku z zawarciem umowy będą prawdziwe (§ 2 ust. 8 umowy). PFR miał podjąć decyzję o odmowie wypłaty subwencji finansowej, jeżeli na podstawie informacji uzyskanych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Ministerstwa Finansów PFR stwierdzi, iż przedsiębiorca nie spełnia warunków wypłaty subwencji finansowej lub oświadczenia złożone w związku z zawarciem umowy są nieprawdziwe (§ 2 ust. 10 umowy).

PFR miał podjąć decyzję o wypłacie subwencji finansowej lub odmowie wypłaty subwencji finansowej oraz w przypadku podjęcia decyzji o wypłacie subwencji finansowej przekazać bankowi do wypłaty subwencję finansową w terminie 21 dni roboczych od dnia zawarcia umowy. PFR miał przekazać przedsiębiorcy informację o podjętej decyzji za pośrednictwem bankowości elektronicznej banku lub innych bezpiecznych kanałów zweryfikowanych przez bank i wykorzystywanych do komunikacji ze swoimi klientami (wiadomość e-mail, SMS) lub w inny sposób pozwalający przedsiębiorcy zapoznać się z decyzją. Wypłata subwencji finansowej miała nastąpić na rachunek wskazany w § 1 ust. 3 umowy (§ 2 ust. 12 umowy).

PFR miał wypłacać subwencje finansowe przedsiębiorcom w ramach programu zgodnie z kolejnością rozpoznawania przez PFR przekazanych przez banki umów o subwencje finansowe, przy czym pierwszeństwo rozpoznania przyznane było tym przedsiębiorcom, którzy przedstawili kompletne i prawdziwe dane i oświadczenia przy zawieraniu umowy subwencji finansowej. Po wyczerpaniu środków pieniężnych dostępnych w ramach programu, przedsiębiorcom nie przysługiwały żadne roszczenia względem PFR ani banku, niezależnie od zawartych umów o subwencje finansowe. Przedsiębiorcom nie przysługiwały żadne roszczenia względem PFR ani banku, niezależnie od zawartych umów o subwencje finansowe, również wtedy, gdy PFR nie był w stanie uzyskać wystarczających środków z emisji obligacji czy pożyczki od Skarbu Państwa na wypłatę subwencji finansowych przedsiębiorcom w ramach programu (§ 2 ust. 14 umowy). R. T. był świadomy weryfikacji swojego oświadczenia o klasie PKD w publicznych bazach, do których dostęp posiada PFR (§ 2 ust. 15 umowy).

Przedsiębiorca prowadzący działalność w sektorze innych niż wymienione w ust. 16 lit. (a) i (b) oświadczył, że jest świadomy tego, że maksymalna wysokość subwencji finansowej nie może przekroczyć 800 000 euro, przy czym do limitu wliczane są również inne środki pomocy publicznej otrzymane w ramach wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii (...)19, udzielone na podstawie sekcji 3.1 tymczasowych ram (§ 2 ust. 18 umowy).

R. T. oświadczył, że jest świadomy tego, że subwencja finansowa udzielana jest jako pomoc przewidziana w sekcji 3.1 tymczasowych ram oraz dotyczy wyłącznie przedsiębiorstw spełniających kryteria mikro, małego i średniego przedsiębiorcy w rozumieniu programu oraz załącznik nr 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.06.2014) (§ 2 ust. 19 umowy).

Do czasu całkowitego zwrotu subwencji finansowej przez przedsiębiorcę, PFR mógł kontrolować prawdziwość informacji i oświadczeń złożonych w związku z zawarciem niniejszej umowy przez przedsiębiorcę lub osobę go

reprezentującą. W przypadku stwierdzenia nieprawdziwości informacji lub oświadczeń zawartych w umowie, PFR mógł podjąć decyzję o zwrocie przez przedsiębiorcę całości lub części subwencji finansowej. W takim przypadku subwencja finansowa stawała się wymagalna w terminie 14 dni roboczych od dnia udostępnienia przedsiębiorcy informacji o decyzji PFR w sposób pozwalający przedsiębiorcy zapoznać się z informacją o decyzji PFR (§ 3 ust. 6 umowy).

Decyzja PFR o wypłacie subwencji finansowej, podjęta zarówno przy zawieraniu niniejszej umowy, jak i w następstwie odwołania złożonego przez przedsiębiorcę, konkretyzowała stosunek zobowiązaniowy pomiędzy PFR a przedsiębiorcą w zakresie wysokości wypłaconej subwencji finansowej (§ 9 ust. 4 zd. 1 umowy).

Prawa i obowiązki PFR oraz przedsiębiorcy związane z wypłaconą subwencją finansową określone były także w regulaminie ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Mikro, Małych i Średnich Firm”, który był dostępny pod wskazanym w umowie adresem internetowym. Regulamin określał jedynie relacje PFR z przedsiębiorcą i nie stanowił źródła obowiązków dla banku. Przedsiębiorca oświadczył, że zapoznał się z regulaminem, rozumie go i akceptuje jego treść (§ 11 ust. 4 umowy). Regulamin stanowił integralną część umowy, o ile strony umowy nie ustaliły odmienne swoich praw i obowiązków. Treść regulaminu mogła być w każdym czasie pozyskana, odtwarzana lub utrwalana przez przedsiębiorcę ze wskazaniem wyżej strony internetowej (§ 11 ust. 5 umowy). PFR przysługiwało prawo do zmiany regulaminu w trakcie trwania umowy. Wprowadzenie zmiany wymagało poinformowania o niej przedsiębiorcy w taki sposób, który umożliwi przedsiębiorcy zapoznanie się z informacją o takiej zmianie wraz ze wskazaniem postanowień podlegających zmianie, przy czym zmiana taka wchodziła w życie w terminie 14 dni od dnia doręczenia przedsiębiorcy informacji (§ 11 ust. 6 umowy).

(Dowód: umowa subwencji finansowej nr (...) wraz z załącznikiem k. 25-36).

Celem regulaminu ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm”, stanowiącym integralną część umowy subwencji finansowej nr (...), było przedstawienie podstawowych zasad, na jakich PFR rozpoznaje wnioski o udzielenie finansowania programowego. Zapoznanie się z tymi zasadami nie zwalniało beneficjenta od zapoznania się ze wszystkimi odpowiednimi przepisami polskiego prawa i prawa Unii Europejskiej oraz wszystkimi postanowieniami dokumentów programowych dotyczących finansowania programowego (§ 1 ust. 1 regulaminu).

Łączna maksymalna kwota finansowania programowego, jakiej mógł udzielić PFR w ramach programu, wynosiła 75 000 000 000 złotych, na co składały się dwa działania w ramach programu: tarcza finansowa dla mikroprzedsiębiorców o łącznej maksymalnej wartości do 25 000 000 000 złotych oraz tarcza finansowa dla MŚP o łącznej maksymalnej wartości do 50 000 000 000 złotych (§ 3 ust. 1 regulaminu).

W przypadku stwierdzenia złożenia przez beneficjenta nieprawdziwych oświadczeń lub podanie we wniosku nieprawdziwych informacji, PFR mógł podjąć decyzję o zobowiązaniu beneficjenta do zwrotu całości lub części subwencji finansowej (§ 3 ust. 6 regulaminu).

PFR samodzielnie lub we współpracy z bankami oraz innymi podmiotami miał prawo prowadzić ewidencję beneficjentów oraz udzielonego im finansowania programowego oraz monitoring udzielania i wykorzystywania subwencji finansowych, stosując w tym zakresie standardowe procedury ewidencji, raportowania i kontroli, w tym zwłaszcza przeciwdziałania nadużyciom. PFR mógł współpracować, w szczególności w zakresie sprawozdawczości, raportowania lub monitoringu, między innymi z KIR, bankami, instytucjami finansowymi, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Ministrem Rozwoju, Ministrem Finansów, Krajowym Rejestrem Sądowym i sądami powszechnymi oraz pozyskiwać informacje od tych instytucji i organów w zakresie dopuszczanym na podstawie odpowiednich przepisów prawa (§ 8 regulaminu).

Określając status mikroprzedsiębiorcy lub MŚP beneficjent był zobowiązany zweryfikować, czy zachodzą po jego stronie powiązania w ramach relacji łączących go z innymi przedsiębiorstwami (m.in. w ramach grup kapitałowych), które mogą mieć następujący charakter i w razie konieczności sumować dane dotyczące przedsiębiorstw z nim

powiązanych w następujący sposób: (i) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada przedsiębiorstwa powiązane – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się w całości dane przedsiębiorstw powiązanych, (ii) przypadku gdy dane przedsiębiorstwo posiada przedsiębiorstwa partnerskie – do jego danych w zakresie liczby pracowników oraz rocznego obrotu i sumy bilansowej dolicza się dane przedsiębiorstw partnerskich proporcjonalnie do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (z tym że należy wziąć pod uwagę wyższy udział) - nie dotyczy to (i) publicznych korporacji inwestycyjnych, spółek venture capital, osób fizycznych lub grupy osób fizycznych prowadzących regularną działalność inwestycyjną w oparciu o venture capital, które inwestują w firmy nienotowane na giełdzie, o ile całkowita kwota inwestycji tych inwestorów w jedno przedsiębiorstwo nie przekroczy 1 250 000 euro, (ii) uczelni wyższych lub ośrodków badawczych nienastawionych na zysk, (iii) inwestorów instytucjonalnych, w tym funduszy rozwoju regionalnego, (iv) niezależnych władz lokalnych z rocznym budżetem poniżej 10 000 000 euro oraz liczbą mieszkańców poniżej 5 000 (§ 10 ust. 3 regulaminu). Wskazane wyżej powiązania mogły zachodzić również za pośrednictwem innych przedsiębiorstw oraz osób fizycznych i ich grup, jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych (§ 10 ust. 4 regulaminu).

W celu weryfikowania prawdziwości oświadczeń złożonych przez beneficjentów we wniosku PFR mógł pozyskiwać informacje od osób trzecich i organów administracji, w tym m.in. od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Ministra Finansów oraz Krajowej Administracji Skarbowej (§ 12 ust. 4 regulaminu).

Po rozpatrzeniu wniosku PFR podejmował jedną z następujących decyzji, której treść miała zostać udostępniana beneficjentowi w bankowości elektronicznej, w innym kanale komunikacji banku z beneficjentem lub w inny sposób: a) decyzję pozytywną o przyznaniu beneficjentowi całej kwoty subwencji finansowej wnioskowanej przez beneficjenta, przy czym w takim wypadku PFR wypłaci całą kwotę subwencji finansowej na rachunek bankowy beneficjenta wskazany we wniosku; b) decyzję pozytywną o przyznaniu subwencji finansowej w kwocie niższej niż wnioskowana przez beneficjenta, przy czym w takim wypadku PFR miał wypłacić przyznaną kwotę subwencji finansowej na rachunek bankowy beneficjenta wskazany we wniosku; c) decyzję negatywną o odmowie przyznania beneficjentowi subwencji finansowej w całości (§ 12 ust. 5 regulaminu).

Umowa subwencji finansowej wygasła z chwilą: (i) udostępnienia beneficjentowi w bankowości elektronicznej, w innym kanale komunikacji banku z beneficjentem lub w inny sposób decyzji PFR o odmowie przyznania subwencji finansowej lub (ii) całkowitego wykonania tej umowy przez PFR i beneficjenta (§ 12 ust. 14 regulaminu).

Beneficjent przyjął do wiadomości i akceptował, że żadne postanowienie regulaminu, ani któregośkolwiek dokumentu programowego, nie kreuje po jego stronie jakichkolwiek wierzytelności, praw, roszczeń, zarzutów oraz uprawnień kształtujących wobec PFR, Skarbu Państwa ani jakiegokolwiek innej osoby, ani nie stanowi: a) oferty PFR lub Skarbu Państwa skierowanej do jakiegokolwiek osoby lub nieograniczonego kręgu osób w zakresie zawarcia jakiegokolwiek umowy lub nawiązania innego stosunku prawnego; b) przyrzeczenia publicznego składanego przez PFR lub Skarb Państwa w odniesieniu do jakiegokolwiek elementu programu; c) jakiegokolwiek wiążącego lub niewiążącego zobowiązania PFR lub Skarbu Państwa do dokonania jakiegokolwiek czynności faktycznej lub prawnej (§ 13 ust. 6 regulaminu).

Regulamin mógł ulec zmianie. O zmianach regulaminu beneficjenci mieli być informowani poprzez zamieszczenie przez PFR odpowiedniej informacji pod adresem (...) zawierającej zestawienie zmian regulaminu (§ 15 ust. 1 regulaminu). Regulamin stanowił integralną część umowy subwencji finansowej w zakresie, w jakim strony w umowie subwencji finansowej nie ustalały odmiennie swoich praw i obowiązków (§ 15 ust. 2 regulaminu).

PFR mógł przekazywać informacje dotyczące niniejszego regulaminu w formie komunikatów publikowanych na stronie (...)pl. (...) miały charakter informacyjny (§ 16 ust. 1 regulaminu).

(Dowód: regulamin ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza (...) Funduszu (...) dla Małych i Średnich Firm” wraz z załącznikami k. 39-103).

Decyzją z dnia 5 maja 2020 r. (...) dokonał pozytywnej weryfikacji spełnienia przez R. T. warunków otrzymania subwencji finansowej określonych w treści umowy, w oparciu o oświadczenia złożone przez R. T. w treści umowy. (...) poinformował R. T., iż dokonana przelewu kwoty subwencji finansowej w maksymalnej wysokości wskazanej w umowie, tj. 3 500 000 złotych na wskazany w umowie rachunek bankowy R. T.. Jednocześnie (...) poinformował R. T., iż umowa zachowuje pomiędzy jej stronami pełną moc obowiązującą, z uwzględnieniem ww. kwoty subwencji udzielonej R. T. przez (...) na podstawie umowy.

(Dowód: decyzja (...) z 5 maja 2020 roku k. 370).

Podmioty powiązane z R. T. również zawarły z (...) umowy subwencji finansowej, w tym:

- w dniu 4 maja 2020 roku (...) spółka jawna (dalej jako: (...)), na podstawie której spółce (...) została wypłacona subwencja w kwocie 108 000 złotych;
- w dniu 12 maja 2020 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa (dalej jako: (...)), na podstawie której (...) została wypłacona subwencja w kwocie 1 456 090,72 złotych;
- w dniu 13 maja 2020 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (dalej jako: (...)), na podstawie której (...) została wypłacona subwencja w kwocie 223 416 złotych.

(Dowód: umowa subwencji finansowej nr (...) k. 391-398; decyzja PFR z 12 maja 2020 roku k. 400; umowa subwencji finansowej nr (...) k. 402-410; decyzja PFR z 5 maja 2020 roku k. 412; umowa subwencji finansowej nr (...) k. 414-421; decyzja PFR z 15 maja 2020 roku k. 423).

R. T. została udzielona pomoc publiczna w łącznej kwocie 193 175,43 złotych.

(Dowód: lista przypadków pomocy publicznej otrzymanej przez R. T. k. 425).

Spółce (...) została udzielona pomoc publiczna w łącznej kwocie 226 474,62 złotych.

(Dowód: lista przypadków pomocy publicznej otrzymanej przez (...) k. 427).

Spółce (...) została udzielona pomoc publiczna w łącznej kwocie 1 456 090,72 złotych.

(Dowód: lista przypadków pomocy publicznej otrzymanej przez (...) k. 427).

Spółce (...) została udzielona pomoc publiczna w łącznej kwocie 131 521,61 złotych.

(Dowód: lista przypadków pomocy publicznej otrzymanej przez (...) k. 431).

W komunikacie z 17 maja 2020 roku PFR poinformował m.in., iż poprzez przychody ze sprzedaży (obroty gospodarcze), określone w regulaminie, należy rozumieć przychód z innych źródeł (tzw. przychód operacyjny) w rozumieniu ustawy CIT albo przychód w rozumieniu ustawy PIT, stanowiące podstawę do obliczenia zaliczki na podatek CIT lub PIT – w stosunku do beneficjentów, przy czym w przypadku transakcji wymiany walut dokonywanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na kupnie i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwie w ich kupnie i sprzedaży (działalność kantorowa), za przychód ze sprzedaży należy uznać zrealizowany wynik w okresie miesięcznym. PRF wskazał, iż wynik ten rozumiany jest jako różnica pomiędzy wartością sprzedaży danej waluty a wartością zakupu danej waluty w tym miesiącu.

(Dowód: komunikat (...) z dnia 17 maja 2020 roku k. 116-117).

R. T. zwracał się do PFR o potwierdzenie swojej kwalifikacji jako mały przedsiębiorca według regulaminu obowiązującego przy ubieganiu się o pomoc z „Tarczy Finansowej”.

(Dowód: pismo R. T. z dnia 22 maja 2020 roku wraz z potwierdzeniem odbioru k. 105-111).

PFR zwracał się do R. T. o zwrot całej otrzymanej kwoty subwencji finansowej, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania, wobec pozyskania informacji przez PFR dotyczących podejrzenia nieprawidłowego określenia w oświadczeniu beneficjenta danych we wniosku o uzyskanie subwencji finansowej z rządowego programu „Tarcza Finansowa PFR dla Małych i Średnich Firm” oraz niespełnienia przez beneficjenta warunków uzyskania subwencji finansowej w ramach programu, określonych w regulaminie. PFR wskazywał R. T., iż R. T. nieprawidłowo podał we wniosku jako przychód za 2019 roku wysokość ewidencjonowanego skupu i sprzedaży wartości dewizowych, gdyż jak stanowił § 13 ust. 3 regulaminu, zgodnie z zasadami programu w przypadku transakcji wymiany walut, za obrót należy uznać wynik zrealizowany w okresie miesięcznym, rozumiany jako różnica pomiędzy wartością sprzedaży danej waluty a wartością zakupu danej waluty w tym miesiącu. PFR wskazywał także R. T., że po uwzględnieniu kryteriów obrotu, sumy bilansowej i zatrudnienia powinien zawniekskować o subwencje finansową z programu jako mikroprzedsiębiorca. Jednocześnie poinformował, że po dokonaniu zwrotu subwencji i wygaśnięcia umowy subwencji, PFR umożliwi mu złożenie ponownego wniosku o udzielenie subwencji finansowej z uwzględnieniem prawidłowych danych oraz wielości beneficjenta.

(Dowód: pismo (...) z dnia 17 czerwca 2020 roku k. 113-114).

Przelewem z 23 czerwca 2020 roku R. T. dokonał zwrotu 3 500 000 złotych tytułem subwencji udzielonej na podstawie zawartej z PFR umowy subwencji finansowej nr (...).

(Dowód: potwierdzenie przelewu z 23 czerwca 2020 roku k. 119).

Decyzją z 6 lipca 2020 r., wobec złożeni nowego wniosku, (...) dokonał częściowo pozytywnej weryfikacji spełnienia przez R. T. warunków otrzymania kwoty subwencji finansowej określonych w umowie. (...) podjął decyzję o wypłacie R. T. subwencji finansowej w wysokości 162 000 zł, będącej kwotą niższą niż wnioskowana, co wynikało ze zweryfikowania przez (...) liczby pracowników użytej do wyliczenia kwoty subwencji – 6.75. Jednocześnie (...) poinformował, iż umowa zachowuje pomiędzy jej stronami pełną moc obowiązującą, z uwzględnieniem ww. kwoty subwencji udzielonej przedsiębiorcy przez (...) na podstawie umowy.

(Dowód: decyzja (...) z dnia 6 lipca 2020 r. k. 121).

W dniu 3 lipca 2020 roku pomiędzy (...), reprezentowanym przy zawarciu umowy przez bank, a R. T., prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) została zawarta umowa subwencji finansowej nr (...).

R. T. oświadczył, że na dzień 31 grudnia 2019 roku był mikroprzedsiębiorcą (§ 1 ust. 2 umowy). R. T. oświadczył, że liczba zatrudnionych pracowników na koniec miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku o zawarcie umowy subwencji finansowej wynosiła 7 (§ 1 ust. 4 umowy).

W umowie jako miesiąc referencyjny, tj. miesiąc kalendarzowy, w którym doszło do spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) przedsiębiorcy, wskazano kwiecień 2020 roku jako (§ 1 ust. 5 umowy). Skala spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) przedsiębiorcy w miesiącu referencyjnym, w porównaniu do poprzedniego miesiąca lub analogicznego miesiąca ubiegłego roku, w związku z zakłóceniami w funkcjonowaniu gospodarki na skutek COVID-19, wynosiła 50% (§ 1 ust. 6 umowy).

R. T. wybrał sposób porównaniu spadku obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży): rok do roku – dla wybranego miesiąca kalendarzowego spadku obrotów, uwzględniony miał zostać miesiąc kalendarzowy odpowiadający mu w roku poprzednim, przy czym zadeklarowany obrót gospodarczy w miesiącu referencyjnym wynosił 67 101 złotych (§ 1 ust. 7 umowy). Oświadczył, że wielkość obrotów gospodarczych (przychodów ze sprzedaży) w 2019 roku wyniosła 46 979 929 złotych (§ 1 ust. 8 umowy) i wnioskował o subwencję finansową w kwocie 168 000 złotych (§ 1 ust. 9 umowy).

W pozostałym zakresie umowy subwencji finansowej nr (...) z 3 lipca 2020 roku zawierała analogiczne postanowienia jak umowa subwencji finansowej nr (...) z 5 maja 2020 roku.

(Dowód: umowa subwencji finansowej nr (...) wraz z załącznikiem k. 123-134).

Pełnomocnik R. T. zwracał się do (...) o wyjaśnienie i rozwiązanie kwestii subwencji finansowej przysługującej R. T., która została przyznana i wypłacona R. T., zdaniem pełnomocnika R. T., w błędnej wysokości.

(Dowód: pismo pełnomocnika R. T. z dnia 14 lipca 2020 roku k. 170#175).

Pełnomocnik R. T. wzywał PFR do uiszczenia na rzecz PFR 1 550 493,28 zł, w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania, zgodnie z umową subwencji finansowej nr (...), tytułem nieuiszczonej kwoty należnej subwencji finansowej przysługującej R. T.. Powyższa kwota stanowiła różnicę między kwotą pierwotnie przyznaną a sumą subwencji przyznanych podmiotom z nim powiązanim i partnerskich, a także przyznanej mu subwencji z programu dla mikroprzedsiębiorców.

(Dowód: pismo pełnomocnika R. T. z dnia 14 lipca 2020 roku wraz z wydrukiem śledzenia przesyłki k. 201-206).

Wiceminister rozwoju O. S., w sprawie prowadzonej pod znakiem (...), udzieliła odpowiedzi Zastępcy Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, iż w przypadku transakcji wymiany walut dokonywanych przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na kupnie i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwie w ich kupnie i sprzedaży (działalność kantorowa), za przychód ze sprzedaży należy uznać zrealizowany wynik w okresie miesięcznym. Jednocześnie wiceminister doprecyzowała, iż wynik ten rozumiany jest jako różnica pomiędzy wartością sprzedaży danej waluty, a wartością zakupu danej waluty w miesiącu.

(Dowód: pismo wiceminister rozwoju z dnia 17 sierpnia 2020 roku k. 387-389).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu, jak również nie była kwestionowana przez żadną ze stron w toku postępowania. Pozostałe dokumenty znajdujące się w aktach nie miały kluczowego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd pominął dowód z przesłuchania strony pozwanej na podstawie art. 235² § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1805 z późn. zm., dalej jako: „k.p.c.”). Należy bowiem wskazać, iż zgodnie z art. 299 k.p.c. Sąd może dopuścić dowód z przesłuchania stron jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, podczas gdy w niniejszym postępowaniu brak było tego rodzaju okoliczności.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo należało oddalić w całości.

W niniejszej sprawie stan faktyczny pomiędzy stronami należy uznać co do zasady za bezsporny. Strony zgodnie bowiem wskazywały, iż 5 maja 2020 roku zawarły umowę subwencji finansowej nr (...), na podstawie której pozwany wypłacił powodowi subwencję w wysokości 3 500 000 złotych. Bezspornie powyższa subwencja została następnie zwrócona przez powoda pozwanemu na jego żądanie, po czym strony 3 lipca 2020 roku zawarły kolejną umowę subwencji finansowej nr (...), przy czym tym razem decyzją pozwanego powodowi została wypłacona kwota 162 000 złotych tytułem subwencji. Strony zajmowały natomiast odmienne stanowiska w kwestii tego, czy pierwotnie przyznana subwencja w wysokości 3 500 000 złotych była należna powodowi, a zatem czy pozwany zasadnie dochodził jej zwrotu. Strona powodowa stwierdziła, że przy uwzględnieniu subwencji wypłaconych na rzecz podmiotów partnerskich i powiązanych z powodem, pozwany nadal jest zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda 1 550 493,28 złotych tytułem subwencji, przy czym powód podkreślił, iż dochodzi jedynie części przysługującego mu względem pozwanego roszczenia, tj. 200 000 złotych.

Jako podstawę roszczenia powoda należy wskazać art. 471 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 z późn. zm., dalej jako: „k.c.”), który stanowi, iż dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Powód wskazywał bowiem, iż na podstawie zawartej umowy pozwany zobowiązał się do udzielenia pozwanemu subwencji w kwocie 3 500 000 zł, czego ostatecznie nie wykonał. Strona powodowa stwierdziła, iż nawet gdyby uznać, że jej roszczenie wynikające z zawartej przez strony umowy subwencji nie jest zasadne, to wówczas zastosowanie będzie miał art. 405 w zw. z art. 410 k.c. Jak stanowi art. 405 k.c., kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Zgodnie natomiast z art. 410 § 2 k.c., świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Powód wskazał bowiem, iż pozwany nadal był zobowiązany do zapłaty na rzecz powoda 1 550 493,28 złotych, bowiem nie wystąpiły żadne okoliczności, z których wynikałby obowiązek zwrotu udzielonej powodowi w powyższym zakresie subwencji.

Należy wskazać, iż integralną część umowy stanowił regulamin, zgodnie z § 11 ust. 5 umowy, przy czym powód w § 11 ust. 4 umowy oświadczył, że zapoznał się z regulaminem, rozumie go i akceptuje jego treść. Powyższy regulamin stanowił w § 13 ust. 6, iż powód przyjął do wiadomości i akceptował, że żadne postanowienie regulaminu ani któregośkolwiek dokumentu programowego, nie kreuje po jego stronie jakichkolwiek wierzytelności, praw, roszczeń, zarzutów oraz uprawnień kształtujących wobec pozwanego, Skarbu Państwa ani jakiegokolwiek innej osoby, ani nie stanowi: a) oferty pozwanego lub Skarbu Państwa skierowanej do jakiegokolwiek osoby lub nieograniczonego kręgu osób w zakresie zawarcia jakiegokolwiek umowy lub nawiązania innego stosunku prawnego; b) przyrzeczenia publicznego składanego przez pozwanego lub Skarb Państwa w odniesieniu do jakiegokolwiek elementu programu; c) jakiegokolwiek wiążącego lub niewiążącego zobowiązania pozwanego lub Skarbu Państwa do dokonania jakiegokolwiek czynności faktycznej lub prawnej. W świetle powyższego za całkowicie bezzasadne należy uznać roszczenie powoda, którego podstawę stanowi art. 471 k.c., bowiem z samego regulaminu stanowiącego integralną część umowy zawartej przez strony wynikało, iż nie kreuje ona po stronie powoda żadnych wierzytelności ani roszczeń. Ponadto należy wskazać, iż nie zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności dłużnika, którymi są: niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania kontraktowego, szkoda oraz związek przyczynowy między niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Po stronie powoda nie mogła bowiem powstać szkoda, jeżeli pozwany pierwotnie nie był zobowiązany do wypłaty na rzecz powoda subwencji finansowej we wskazanej przez stronę powodową kwocie, co będzie przedmiotem rozważań Sądu w dalszej części niniejszego uzasadnienia. Nadto pozwany nie może ponosić odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jeśli jest to spowodowane okolicznościami, za które nie ponosi odpowiedzialności. W przypadku zatem złożenia nieprawdziwego oświadczenia, od którego uzależniona była wypłata subwencji lub jej zwrot, nie można obciążać pozwanego odpowiedzialnością.

Zdaniem Sądu roszczenie powoda nie jest także zasadne w przypadku przyjęcia za jego podstawę art. 405 w zw. z art. 410 k.c. Zgodnie za art. 411 pkt 1 k.c., nie można żądać zwrotu świadczenia jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej. Zdaniem Sądu nawet w przypadku podzielenia argumentacji strony powodowej zawartej w pozwie, iż do zwrotu otrzymanej kwoty subwencji doszło z zastrzeżeniem jej zwrotu, bowiem należy podkreślić, iż powyższe zastrzeżenie nie ma charakteru oświadczenia woli, lecz jest jedynie przejawem woli (G. Karaszewski [w:] Kodeks cywilny. Komentarz aktualizowany, red. J. Ciszewski, P. Nazaruk, LEX/el. 2022, art. 411), to i tak roszczenie powoda należałoby uznać za niezasadne wobec faktu, iż po stronie pozwanego nie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia. Należy bowiem stwierdzić, iż pierwotnie wypłacona powodowi przez pozwanego subwencja finansowa w wysokości 3 500 000 złotych nie była stronie powodowej należna. Zdaniem Sądu powód w sposób nieprawidłowy wypełnił wniosek o udzielenie mu subwencji finansowej, nie pomniejszając zadeklarowanego przychodu o wydatki poniesione na zakup walut, w wyniku czego został on także zakwalifikowany jako mały przedsiębiorca, podczas gdy był mikroprzedsiębiorcą. Za słuszne należy uznać także stanowisko strony

pozwanej, iż w przypadku działalności kantorowej pojęcie „przychodu ze sprzedaży” powinno być interpretowane jako różnicą pomiędzy wartością sprzedaży danej waluty a wartością zakupu waluty. Przyjęcie odmiennej interpretacji doprowadziłoby do sytuacji, w której powodowi zostałyby wypłacona subwencja w znacznie zawyżonej kwocie w stosunku do rzeczywistego spadku obrotów po stronie powoda, bez uwzględniania kosztów zakupu danej waluty. Zdaniem Sądu należy podzielić w powyższym zakresie interpretację przyjętą przez pozwanego, gdyż jest ona słuszna i zasadna uwzględniając istotę programu wsparcia dla przedsiębiorców. Słusznie także uznał pozwany, że potraktowanie powoda w taki sam sposób, jak podmiotu produkcyjnego czy sklepu spowodowałoby korzystniejsze traktowanie niż inne podmioty zatrudniające pracowników, ponieważ zupełnie inny charakter ma sprzedaż walut od prowadzenia sklepu, z czym wiąże się wynajmowanie zazwyczaj większej powierzchni lokalowej, większych nakładów wymaga zaopatrzenie sklepu, jego obsługa czy utrzymanie. To samo dotyczy zakładów produkcyjnych, które dla uzyskania przychodu ponoszą znacznie większe nakłady niż kantor. Co więcej koszty uzyskania przychodu związane z zakupem waluty są znacznie wyższe niż w przypadku przedsiębiorstw produkcyjnych czy sklepów, a tym samym strata jest istotnie niższa. Powyższą interpretację podzieliła również wiceminister rozwoju (k. 387-389). Ponadto pozwany potwierdził powyższą interpretację w komunikacie z 17 maja 2020 roku (k. 116-117). Za niezasadne należy uznać powoływanie się przez powoda na definicje ustawowe przychodu, na co wskazywał Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji z podatkowej z 28 kwietnia 2021 roku dotyczącej przedsiębiorcy prowadzącego działalność kantorową, w której to interpretacji wskazano, iż należy zwrócić uwagę na autonomię prawa podatkowego w polskim porządku prawnym, która polega na tym, że przepisy prawa mogą odmiennie niż inne gałęzie prawa definiować i kwalifikować zdarzenia gospodarcze (k. 433-435v). Zdaniem Sądu brak jest zatem podstaw aby stwierdzić, że powyższa kwestia obrotu w przypadku działalności kantorowej pierwotnie była w sposób odmienny uregulowana w umowie zawartej przez strony, w tym w regulaminie stanowiącym integralną część umowy, gdyż była to kwestia interpretacji, która została następnie doprecyzowana przez pozwanego, przy czym zważywszy na ideę programu pomocy dla przedsiębiorców oraz rozgraniczenie tego, kto przy zawieraniu umowy był beneficjentem, to interpretację pozwanego należało uznać od początku za zasadną tym bardziej, że według twierdzeń pozwanego, które przez powoda nie zostały zaprzeczone, inne kantory, które uzyskały subwencję prawidłowo obliczyli przychód ze sprzedaży, a więc w sposób wskazywany przez pozwanego.

Przyjmując interpretację obrotu wskazaną przez pozwanego za zasadną, brak jest podstaw aby uznać, iż po stronie pozwanego doszło do bezpodstawnego wzbogacenia na skutek dokonania przez powoda zwrotu subwencji finansowej. Zgodnie bowiem z § 8 regulaminu, po udzieleniu subwencji finansowej pozwany mógł monitorować ewidencję beneficjentów oraz udzielonego im finansowania programowego, a także udzielanie i wykorzystywanie subwencji finansowych. Pozwany mógł zatem po udzieleniu subwencji finansowej powodowi zweryfikować dane wskazane przez powoda we wniosku, a w razie stwierdzenia ich nieprawidłowości był uprawniony do żądania zwrotu subwencji w całości lub w części. Zgodnie bowiem z § 3 ust. 6 umowy zawartej przez strony, do czasu całkowitego zwrotu subwencji finansowej przez przedsiębiorcę, pozwany mógł kontrolować prawdziwość informacji i oświadczeń złożonych w związku z zawarciem niniejszej umowy przez przedsiębiorcę lub osobę go reprezentującą. W przypadku stwierdzenia nieprawdliwości informacji lub oświadczeń zawartych w umowie, pozwany mógł podjąć decyzję o zwrocie przez przedsiębiorcę całości lub części subwencji finansowej. W takim przypadku subwencja finansowa stawała się wymagalna w terminie 14 dni roboczych od dnia udostępnienia przedsiębiorcy informacji o decyzji pozwanego w sposób pozwalający przedsiębiorcy zapoznać się z informacją o decyzji pozwanego. Podsumowując powyższe rozważania należy wskazać, iż interpretacja obrotów gospodarczych, w przypadku działalności kantorowej, przedstawiona przez pozwanego jest prawidłowa, a zatem powodowi nie przysługiwała subwencja w wysokości, w której została pierwotnie mu udzielona, tj. 3 500 000 zł. Na podstawie ww. postanowień umowy i regulaminu pozwany był uprawniony do monitorowania udzielonych subwencji, a także prawdziwość informacji i oświadczeń złożonych w związku z zawarciem umowy subwencji przez przedsiębiorcę, a w przypadku stwierdzenia nieprawdliwości informacji i oświadczeń, co miało miejsce w niniejszej sprawie, pozwany mógł żądać od przedsiębiorcy zwrotu udzielonej subwencji. Powód był zatem zobowiązany do zwrotu udzielonej mu subwencji, a zatem po stronie pozwanego nie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia, jak i nie zostały spełnione przesłanki z art. 471 k.c. Na marginesie należy wskazać, iż niezależnie od podania w złożonym wniosku przez powoda błędnych danych dotyczących jego obrotu, powód nie uwzględnił również faktu, iż podmioty z nim powiązane otrzymały już subwencję, co powinno zostać

uwzględnione przez powoda przy wyliczaniu wnioskowanej kwoty, zgodnie z § 10 ust. 3 regulaminu. Powództwo o zapłatę przez pozwanego 200 000 złotych tytułem części kwoty subwencji, która zdaniem powoda była mu należna, należało zatem oddalić w całości.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1, 1¹ 3 i 4 k.p.c. Zgodnie z treścią tych przepisów strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (§ 1). Od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu - za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty (§ 1¹). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§ 3). Wysokość kosztów sądowych, zasady zwrotu utraconego zarobku lub dochodu oraz kosztów stawiennictwa strony w sądzie, a także wynagrodzenie adwokata, radcy prawnego i rzecznika patentowego regulują odrębne przepisy (§ 4). Wobec przegrania sprawy przez powoda w całości należało go obciążyć kosztami procesu, na które złożyła się opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych oraz 5400 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 roku (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265 z późn. zm.).

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

sędzia Arkadiusz Piotrowski

ZARZĄDZENIE

(...)

sędzia Arkadiusz Piotrowski